

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 95/12), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 96/13) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2013. ГОДИНУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број: 03-07-6-369/14
Сарајево, 16. март 2015. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	6
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2013. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђује поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није испоштовала одредбе члана 8. став (1) и члана 12. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом, односно контролом финансијског извјештаја, нисмо запазили ништа значајно, осим горње напомене, што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2013. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Српска радикална странка Републике Српске се финансира из следећих извора:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. прих. %
1	Чланарина	0,00	0,00%
2	Прилози физичких лица (3-а)	220,59	0,12%
3	Прилози правних лица (3-б)	1.152,00	0,65%
4	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00%
5	Приходи од пр.лица (3-д)	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00%
7	Приходи из буџета (3-ф)	115.076,28	64,61%
8	Приходи од пропаг. (3-г)	0,00	0,00%
9	Остали приходи	31.644,53	17,77%
I	Укупни приходи	148.093,40	83,14%
II	Кредитно задужење код банака	30.026,72	16,86%
	Извори финансирања (I+II)	178.120,12	100,00%

У пословним књигама Српска радикална странка Републике Српске је исказала укупне расходе у износу од 140.249,50 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Српска радикална странка Републике Српске. Скраћени назив је СРС РС.

У регистар политичких организација код Вишег суда у Бањој Луци Српска радикална странка Републике Српске уписана је Рјешењем, број: П-И-2/91 од 14.01.1992. године. Рјешењима, број: П-И-1/93 од 01.10.1992. године, Рп -7/02 од 08.05.2002. године и Рп-7/02 од 23.12.2002. године у регистар политичких организација код Основног суда у Бањој Луци уписана је измјена статута и програмске орјентације политичке странке, и извршен је упис промјене сједишта странке и промјена лица овлаштеног за заступање и представљање Српске радикалне странке Републике Српске.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Улица Видовданска број 53.

Лице овлашћено за заступање Српске радикалне странке Републике Српске је Миланко Михајлица, предсједник странке.

Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2013. годину је Здравка Шљоковица.

У годишњем финансијском извјештају за 2013. годину Српска радикална странка Републике Српске, није навела податке о броју и сједишту нижих нивоа организовања. Странка наводи само Главни одбор у Бањој Луци, са сједиштем у Видовданској Улици, број 53.¹

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске радикалне странке Републике Српске за 2013. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведеног закона, оцјењује да ли је потребно извршити теренску ревизију да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података, које је странка исказала у финансијском извјештају, са одредбама Закона о финансирању политичких странака, са посебним нагласком на прилоге физичких и правних лица и приходе из буџета, те начин кориштења финансијских средстава².

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед и ревизију годишњих финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске у периоду од 2005. до 2012. годину, након чега су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама политичкој странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину, издат је извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци: да пријављује прилоге правних лица, да се не финансира из забрањених извора, да води евиденције о својим приходима и расходима, да изврши усаглашавање обавеза странке, те у својим пословним књигама проведе одговарајућа књижења и да финансијске извјештаје подноси у форми коју је одобрила Централна изборна комисија БиХ.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2013. годину, утврђено је да је политичка странка само дјелимично испоштовала препоруке ревизије.

¹ У годишњем финансијском извјештају за 2011. годину, Српска радикална странка РС је, у оквиру организационе структуре, поред сједишта странке и Градског одбора у Бањој Луци навела и 57 општинских одбора, док је у извјештају за 2012. годину навела Главни одбор странке у Бањој Луци и 39 општинских одбора.

² У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, финансијска средства политичка странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ

а) Српска радикална странка Републике Српске је остварила забрањене прилоге у износу од 1.930,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака³.

- Увидом у пословне књиге и финансијски извјештај Српске радикалне странке РС, утврђено је да извршен отпис обавеза према јавним установама: ЈУ за културу „Културни центар“ Источно Сарајево у износу од 350,00 КМ, ЈУ ЦКПД „Просвјета“ Рудо, у износу од 830,00 КМ и ЈУ Позориште Приједор у износу од 300,00 КМ, чиме је странка остварила забрањене прилоге у износу од 1.480,00 КМ.

- Српска радикална странка РС је без накнаде, у периоду од шест мјесеци, користила пословни простор Српске демократске странке, која се финансира јавним средствима. На основу уговора о закупу са Српском демократском странком, ОО СРС РС Прњавор је, у периоду од 01. јула до 31. децембра 2013. године, користио пословни простор, за који странка није платила закупнину, у пословним књигама и финансијском извјештају није исказала ни трошак нити обавезу према Српској демократској странци, што недвосмислено указује на чињеницу да је простор кориштен без накнаде. Обзиром да је била уговорена цијена закупа у износу од 75,00 КМ мјесечно, Српска радикална странка РС је остварила забрањен прилог у износу од 450,00 КМ.

б) Политичка странка није испоштовала одредбе члана 12. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака⁴.

На основу финансијске документације коју је на захтјев Централне изборне комисије БиХ доставила Српска радикална странка РС, утврђено је да странка није успоставила евиденцију о дијелу трошкова, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака и финансијски извјештај није поднијела Централној изборној комисији БиХ у складу са одредбама члана 12. став (3) истог Закона.

(1) У годишњем финансијском извјештају за 2013. годину, на обрасцу 1.1. - *Територијална организација политичке странке*, Српска радикална странка РС, није навела податке о нижим нивоима организовања, нити се, на обрасцу 1 - *Општи подаци о политичкој странци*, изјаснила да ли има организационе дијелове нижег нивоа⁵, чиме је прекршила

³ Финансирање политичких странака забрањује се: органима управе државе БиХ, ентитета, кантона, Брчко Дистрикта БиХ, те градским и опћинским органима, јавним институцијама, јавним предузећима, хуманитарним организацијама, неименованим, односно анонимним донаторима, вјерским заједницама, синдикатима, удужењима и другим непрофитним организацијама које се финансирају јавним средствима без обзира на износ средстава, правним лицима у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% и другим државама, страним политичким партијама и страним правним лицима.

⁴ У складу са одредбом члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка је обавезна водити евиденције о својим приходима и расходима, а у складу са одредбом из става (3) истог члана Закона, странка је обавезна подносити финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија Босне и Херцеговине. Садржај, форма, начин и други детаљи извјештавања уређени су Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 96/13).

⁵ У годишњем финансијском извјештају за 2011. годину, Српска радикална странка РС је навела организациону структуру од 59 организационих дијелова, док је у извјештају за 2012. годину навела 40 организационих дијелова.

одредбе члана 9. и члана 10. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

У другим обрасцима финансијског извјештаја, у којима се исказују приходи и расходи, Српска радикална странка РС је исказала податке за 19 организационих дијелова, односно Главни одбор странке у Бањој Луци и 18 општинских одбора.

- (2) У пословним књигама странка није успоставила евиденцију о трошковима закупнине пословног простора у Фочи, нити је исту исказала у финансијском извјештају.

На захтјев Централне изборне комисије БиХ Општина Фоча је доставила акт, број: 02-04-сл од 24.03.2014. године, скупа са копијом уговора о закупу, потписаним од стране ОО Српске радикалне странке РС Фоча и Општине Фоча. Уговорена је мјесечна закупнина у износу од 98,00 КМ, што на годишњем нивоу износи 1.176,00 КМ.

Политичка странка поменути износ закупнине није платила, нити је у пословним књигама исказала обавезу по том основу.

- (3) У финансијском извјештају, на обрасцима 4.1. – *Режијско-административни и остали трошкови* и *Прилогу уз образац 4*, Српска радикална странка РС није исказала дио трошкова у износу од 71.622,03 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 22. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Увидом у пословне књиге, утврђено је да је странка остварила трошкове у износу од 140.249,50 КМ, у оквиру којих су режијско-административни трошкови у износу од 136.773,40 КМ и трошкови пропаганде у износу од 3.476,10 КМ, а у финансијском извјештају је исказала 68.627,47 КМ.

На основу пословних књига, утврђено је да странка у финансијском извјештају није исказала трошкове плата у износу од 55.721,43 КМ, трошкове рачуноводствених и адвокатских услуга у износу од 1,060,00 КМ, банкарске услуге и камате на кредите у износу од 5.950,95 КМ, казне за ранија кршења Закона о финансирању политичких странака у износу од 2.500,00 КМ и трошкове по основу исправки пропуста из ранијих година у износу од 6.115,77 КМ.

- (4) Српска радикална странка РС у финансијском извјештају, на обрасцу 5 – *Обавезе политичке странке*, односно 5.2. – *Остале обавезе*, обавезе према добављачима је исказала у збирном износу од 25.501,21 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 24. став (1) тачка б) и став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

У складу са одредбама овог Правилника, политичка странка је била обавезна да исказе обавезе по организационим дијеловима, да наведе називе, односно имена повјерилаца, унесе датум настанка обавеза и износ обавезе на дан 31.12.3013. године према сваком повјериоцу појединачно.

- с) Без квалификовања ревизијског мишљења, истичемо високо учешће плате председника странке, у укупним трошковима Српске радикалне странке РС.**

Увидом у структуру трошкова политичке странке, утврђено је да бруто плата Миланка Михајлиће, председника странке износи 49.751,28 КМ и у структури укупних трошкова учествује у проценту од 37,45%. Истовремено, председник странке је остварио и путне трошкове у износу од 3.930,10 КМ, што износи 2,96% укупних трошкова странке.

Из прихода, који је Српска радикална странка РС остварила из буџета, у износу од 115.076,28 КМ, за плату председника странке утрошено је 43,23% средстава и трошкове његових службених путовања 3,42%, што чини 46,65 % укупног прихода странке.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској радикалној странци РС да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да се не финансира из забрањених извора,*
- *да води потпуне евиденције о својим расходима и да финансијске извјештаје подноси у форми коју је одобрила Централна изборна комисија БиХ и*
- *да преиспита структуру својих трошкова и усклади је са финансијским могућностима странке.*

Коментар

Српска радикалне странке РС се очитовала на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, актом, број: 01-03-05/2015 од 20.02.215. године. У свом очитовању политичка странка наводи да су обавезе према јавним установама, у износу од 1.480,00 КМ настале прије периода од три године, те их странка сматра застарјелим и због тога их је отписала.

У вези са налазом ревизије да странка није навела податке о нижим нивоима организовања, у очитовању је наведено да Српска радикална странка РС само у Бањој Луци има жиро рачун за обављање платног промета странке и књиговодственог евидентирања пословних догођаја странке.

Примједбе политичке странке нису уважене.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију, ревизор

mr. sc. Хасида Гушић